

Kuntastrategia 2012

Ilmajoen kuntastrategia 2012

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 3.11.2008 § 86

Käsitelmäärittelyt:

Strategia: tietoinen suunnanvalinta, pitkäjänteinen ja johdonmukainen toiminta muuttuvassa ympäristössä menestyksen varmistamiseksi. Strategia on analyttinen ja luova. Tulevan toiminnan tarve ja sisältö osana muuttuvaa maailmaa.

Toiminta-ajatus - Missio: miksi olemme olemassa ja mistä otamme vastuun.

Visio: millaista tulevaisuutta haluamme.

Toiminta-ajatus

Ilmajoen kunnan tehtävänä on tarjota viihtyisiä, vireä ja turvallinen kunta asukkailleen. Tavoite toteutetaan järjestämällä palveluja sekä luomalla edellytyksiä kuntalaisten omaehtoiselle toiminnalle ja hyvinvoinnille. Kunta toimii aktiivisesti työpaikkojen ja asuntojen lisäämiseksi. Kuntaorganisaatiomme tärkein toimintaohje sisältää seuraavat asiat: asiakaskeskeisyys ja palveluhenkisyys, avoin keskustelu ja yhteistyö sekä tuloksellisuus, taloudellisuus ja tehokkuus.

Visio 2015

Ilmajoki on lähes ihanteelliseen kokoonsa, sopivaan kasvuunsa ja erityisesti määrätietoiseen työhön perustuen yksi maakunnan tehokkaimmista kunnista. Tämä takaa hyvät ja ihmisläheiset palvelut ja hyvinvoinnin perustan kunnan tyytyväisille asiakkaille sekä asukkaina että kuntalaisina. Yhteistyöhaluisessa Ilmajoen kunnassa vallitsee vahvistunut me-henki, joka lähentää kuntalaisia ja vie Ilmajokea kehityksessä eteenpäin. Vahva eteenpäin vievä henki on kantanut hedelmää myös tasokkaina ja kattavina yksityisinä palveluina ja kasvaneena yritystoimintana.

Vahvuutta ylläpidetään muuntautumalla ja kehittymällä. Tehokas tulevaisuuden haasteisiin vastaaminen antaa kunnan itsenäisyydelle vahvan perustan.

2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen päätteeksi Ilmajoki suuntaa kohti tulevaisuutta vahvoihin eväisiin. Ilmajoki on Suomen kunnista suurimman neljänneksen joukossa ja kunnan palveluita voidaan pitää kattavina. Tulevaisuus edellyttää kuitenkin enenevässä määrin muuntautumiskykyä ja ajan mukana kehittymistä. Muutoksiin varautuminen tulee olemaan keskeinen avain, kun Ilmajokea kehitetään entistä vahvemmaksi, itsenäiseksi eteläpohjalaiseksi kunnaksi, joka kykenee vastaamaan tulevien vuosikymmenien haasteisiin. Kuntaorganisaation on kuitenkin ansaittava itsenäisyytensä kuntalaisten silmissä joka päivä. Siksi verorasituksen on pysyttävä kohtuullisena ja kuntalaisille on tarjottava kattavat ja asiakaslähtöiset palvelut.

Laki kunta- ja palvelurakennemuutoksesta on viime aikoina ohjannut kuntia laajenevaan yhteistoimintaan. Alueella on tapahtunut myös kuntaliitoksia. Kuntien on tullut muodostaa vähintään n. 20 000 asukkaan yhteistoiminta-alueet perusterveydenhuoltoon ja siihen kiinteästi

liittyviin sosiaalitoimen tehtäviin. Tässä yhteistyössä Ilmajoen kumppaneita ovat Jalasjärvi ja Kurikka. Ympäröivien suurten maaseutukuntien tukemana kehittyneen maakuntakeskuksen rooli on tärkeä myös Ilmajolle. Alueen kuntien yhteisenä tavoitteena on, että Seinäjoen kaupunkiseutu on yksi Suomen kymmenestä kasvukeskuksesta. Maakuntakeskusalueen kehittämiseen tähdätään kaupunkiseutusunnitelmalla, jonka tarkoituksena on parantaa erityisesti maankäytön, asumisen, palveluiden järjestämisen ja liikenteen yhteensovittamista.

Taloudellisuus ja tehokkuus takaavat Ilmajoen kunnan itsenäisen tulevaisuuden, toteutettiin palvelut sitten kunnan omana tuotantona tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Palveluiden hyvä hinta-laatusuhde on keskeisin kunnan toiminnan onnistumisen mittari. Kuntalaisen verorasitus on strategiaa laadittaessa maakunnan keskitasoa. Verorasituksen ei saa trendinomaisesti kehittyä kielteisesti suhteessa maakunnan keskiarvoon. Jos näin tapahtuu, kunta on valmis ennakkoluulottomiinkin toimiin palvelurakenteen kehittämiseksi kuntalaisasiakkaiden palvelut turvaten.

Kunta on ensisijaisesti palveluiden tuottaja kuntalaisille. Asenteemme on palvella jokaista asiakasta ainutkertaisesti ja yksilöllisesti. Jokaisen kunnan työntekijän toimintaperiaatteena on palvella asiakkaita niin hyvin kuin mahdollista, unohtamatta kuitenkaan kunnan yleistä etua.

Toiminnallinen ja viihtyisä asuinkunta vahvojen yrittämisen edellytyksin

Ilmajoki on sijainniltaan ja tonttitarjonnaltaan kilpailukykyinen asuinkunta. Nykyisten ja uusien asukkaiden saatavissa on väljästi kaavoitettuja tontteja monenlaisissa maisemissa. Ilmajoki on ihanteellinen asuinkunta mm. siksi, että se sijaitsee sopivan matkan päässä maakuntakeskuksesta.

Hyvillä liikunta-, virkistys-, ajanviete- ja kulttuuripalvelulla pidetään yllä asukastyytyväisyyttä ja houkutellaan uusia asukkaita. Esimerkiksi liikuntapalvelut ja kansalaisopiston toiminta Ilmajoella ovat muuhun maakuntaan verrattuna hyvällä tasolla. Sen sijaan kirjastopalvelut vaativat kohentamista lähitulevaisuudessa. Myös nuorisotila tarvitsee tulevaisuudessa uuden paikan, sillä se sijaitsee vuokratiloissa yritystoimintaan tarkoitettulla alueella.

Kuntakeskusta on rakennettava mahdollisuuksien mukaan tiiviiksi ja viihtyisyyttä on luotava hoidetuilla puistoalueilla. Tämä edistää asumisviihtyvyyttä lisäävien palveluiden kehittämistä taajamiin. Keskustan ja Siltalan alueen yhteen kasvaminen ja keskustan kehittäminen ovat yhdyskuntarakenteen kannalta tärkeitä asioita. Kehittämisen tulee tapahtua myös yhteistyössä paikkakunnan yrittäjien kanssa.

Ihmiset ovat vuosikymmenien ajan muuttaneet työpaikan perässä pitkiäkin matkoja ja sopeutuneet elämään työpaikan ehdoilla. Tulevaisuudessa työpaikat muuttavat yhä enemmän ihmisten ehdoilla. Siksi hyvä, turvallinen ja haluttu asuinympäristö on tärkeä kilpailutekijä, kun yritystoimintaa houkutellaan kuntaan. Myös kunnassa jo toimivien yrittäjien kanssa tehtävän yhteistyön ja yhteydenpidon merkitystä on korostettava jatkuvasti.

Ilmajoen yritystoiminnan kehityksen avaintekijöitä on logistisesti hyvä sijainti Etelä-Pohjanmaan tavaravirtojen äärellä. Rengonharjun kenttä ja Lakeuden Etappi vetävät puoleensa maakunnallisesti merkittäviä yrityksiä, jotka saavat vuorovaikutuksesta synergiahyötyä. Lisäksi mahdollisuuksia piilee olemassa olevassa, laaja-alaisessa yritystoiminnassa. Esimerkiksi metalli- ja ympäristötekniikan toimialojen yhteyteen on luontevaa kehittää uusia yritystoimintoja. Yksi kunnan

tärkeimmistä tehtävistä onkin varata riittävästi tonttimaata teollisuudelle ja kaupalle. Ilmajoella pyritäänkin yritystoiminnan kautta syntyvän työpaikkaomavaraisuuden kasvattamiseen.

Ilmajoella on maan parhaisiin lukeutuva toimintaympäristö maataloudelle oheistoimintoinen. Maatalouden, yritystoiminnan ja asumisen yhteensovittaminen on kuitenkin haasteellista. Yhteensovittamista helpottavat Ilmajoen yleiskaavatyö sekä Ilmajokea ja koko maakunnan keskusseutua koskeva rakennemallityö. Suunnitelmissa Ilmajoki pyrkii turvaamaan suurten maatalouden yksiköiden toimintaedellytykset.

Ympäristöasioiden osalta Ilmajoella pyritään kokonaistaloudellisesti kehittämään jatkuvasti kohti uusia, ympäristöä vähemmän kuluttavia ja kuormittavia toimintatapoja. Ihmisen muokkaamassa maisemassa myös rakennusten hyvä kunto ja ympäristöön sopivuus ovat tärkeitä vetovoimatekijöitä. Haja-asutusalueilla mahdollisimman nopeasti tehtävät suunnitelmat viemärlaitoksen kustannusneutraaleista laajennusmahdollisuuksista poistavat turhien investointien riskejä. Myös internetpohjaiset haja-asutusalueiden rakennuspaikkojen markkinointimahdollisuudet ovat tärkeä väline kylien omaehtoiselle markkinointityölle.

Arviointijärjestelmät, asiakastytyväisyys ja hyvistä suorituksista tiedottaminen käytännöksi

Arviointijärjestelmiä oikein sovellettaessa palvelutuotantoa ei ole tarpeen arvioida hyvä – huono-akselilla, vaan kehittämisenäkökulmasta. Asiakastytyväisyyden systemaattisen kehittämisen välineeksi otetaan säännölliset asiakastytyväisyys-mittaukset. Asiakastytyväisyys-mittausten koordinointi tulisi tulosityksiköissä osoittaa mahdollisimman lähelle suorittavaa tasoa, jolloin asiakaspalaute auttaa kehittämään työsuorituksia. Myös positiivisista tuloksista ja muista saavutuksista tiedottaminen voidaan vastuuttaa samalle hierarkiatasolle.

Hallintokunnille varataan mahdollisuus vapaamuotoisiin talouden ja toiminnan seurannan osavuosikatsauksiin. Osavuosikatsaus on tarpeen esimerkiksi silloin, kun jokin hallintokunta haluaa viestiä päätöksentekijöille poikkeavasta taloudellisesta tai toiminnallisesta kehityksestä tai merkittävistä tapahtumista.

Palveluja tuottavan henkilöstön tehokkuusinnovaatiot ja työn arvostus lisäävät palvelutuotannon tehokkuutta

Työvoimavaltaisessa palvelutuotannossa henkilöstö on tuloksellisuuden ja palveluiden tuottamiskyvyn näkökulmista tulevaisuudessa yhä keskeisemmässä roolissa. Työn arvostuksen merkitys tulee huomioida kilpailutekijänä, kun niukkenevilla työmarkkinoilla pidetään kiinni työvoimasta ja hankitaan uutta työvoimaa eläkkeelle siirtyvien tilalle. Jokaisen työntekijän, tehtävänkuvaaan katsomatta, tulee kokea työnsä palkitsevana ja saada esimiesorganisaatiolta kannustusta hyvin suoritetuista työtehtävistä. Tämä on tärkeää silloin, kun työsuoritukset ovat ylittäneet odotukset, mutta myös silloin kun työntekijän asenne on ollut muuten työlle omistautuva. Jokaisen työntekijän tulee myös voida säännöllisesti keskustella esimiehen kanssa työn tavoitteista ja suoriutumisesta. Jokaisen työntekijän tulee olla niin sanotusti sisäinen yrittäjä, joka innostuu etsimään asiakaslähtöisimpiä ja tuloksekkaimpia tapoja hoitaa työt. Jos rakenteet estävät parhaiden käytäntöjen toteutumisen, muutetaan rakenteita työtapojen sijasta. Parhaiden tehokkuusinnovaatioiden luojat huomioidaan esimerkkinä muille työyhteisön jäsenille.

Koulutuksen rooli henkilöstön jatkuvan kehittymisen välineenä on keskeinen. Johtajatason henkilöstöjohtamiskoulutus sekä muun henkilöstön suunnitelmallinen koulutus lisäävät työn tuloksellisuutta. Työilmapiirin säännöllisellä arvioinnilla lisätään työhyvinvointia pitkäjännitteisesti. Motivoitunut ja osaava henkilökunta on avainasemassa palvelujen tuottamisessa.

Systemaattinen eläköitymiseen varautuminen kilpailukytekijänä

Eläköitymisen volyyymi nousee lähivuosina 2 – 3-kertaiseksi nykytasosta, joten eläköitymiseen varautumisen Ilmajoen kunnassa tulee olla pitkäjännitteistä. Vastuu on sekä esimiehellä että eläkkeelle siirtyvällä itsellään. Esimiesten tulee asettaa rima riittävän korkealle. Huoltosuhteen heikentyessä lähtöoletuksena ei voida pitää rutiinirekrytointia eli että palkataan uusi henkilö entiseen tehtävään automaattisesti. Ennen rekrytointia tarvitaan laaja-alaista pohdintaa siitä, mitkä ovat palvelutuotannon tarpeet. Kuntasektorilla on toisinaan taipumus jumittua kerran muodostettuihin työnkuviin. Pitkäjännitteisellä eläköitymiseen varautumisella saadaan suunniteltua tulevaisuuden työnkuvat puhtaalta pöydältä, pelkästään parasta kuntalaisten palvelua ja järkeviä kustannuksia silmällä pitäen. Myös organisaatiomuutosten yhteydessä voidaan pohtia tehtävänkuvien ja työnimikkeiden muutostarvetta.

Toisaalta pitkäjännitteinen eläköitymisen suunnittelu auttaa hyödyntämään eläkkeelle siirtyvän työntekijän hallussa olevan ”hiljaisen tiedon”. Työntekijän tulisi olla aktiivisesti suunnittelemassa tehtäviensä jatkohoitoa jo hyvissä ajoin ennen eläkkeelle jäämistä. Tämä auttaa uutta työntekijää hoitamaan tehtävät sujuvasti ja ilman katkoksia. Edellä mainituista syistä kunnassa tullaan laatimaan pitkäjännitteinen eläköitymiseen varautumisen suunnitelma, jota noudatetaan koko työyhteisössä.

Eläköityminen on haastava kysymys myös yksityisen sektorin kannalta. Jo kunnan työntekijämäärän ennallaan pitäminen tarkoittaa sitä, että kuntasektori/julkinen sektori syövät suhteellisesti työvoimaosuutta yksityiseltä sektorilta. Tämän vuoksi kunnallisen toiminnan on pitädyttävä enintään nykyisessä työntekijämäärässä. Erityisissä poikkeustilanteissa tulee kuitenkin voida etsiä kokonaisuuden kannalta järkevintä toimintamallia, edellä mainitusta pääsäännöstä huolimatta. Erityisesti sosiaali- ja terveystaloudissa on myös palveluiden kasvava kysyntäpaine huomioitava työntekijämäärätavoitteita lieventävänä asiana. Lisäksi kansantaloutemme työvoimaa on kartutettava ainakin työllisyysastetta nostamalla. Myös ulkomaisen työvoiman apu on tervetullutta lakeuksille, mutta vastaavasti kotouttamisen onnistuminen on yksi lähitulevaisuudessa huomioitavista haasteista.

Ostopalveluiden käyttö pohditaan Ilmajoen kunnassa aina tapauskohtaisesti. Ostopalveluiden yksikköhinnat ovat joskus kalliimpia kuin oman tuotannon vastaavat hinnat. Ostopalveluiden etu on kuitenkin palveluiden volyymin joustavuus verrattuna kunnan omaan palveluntuotantoon. Kunnan ei tarvitse ostaa yrityksen koko palvelukapasiteettia, vaan se ostaa vain kulloinkin tarvitsemansa määrän palveluita.

Suunnitelmallisuudella toivottuun kehitykseen

Kunnan tavoitteena on saavuttaa asukasluvun hallittu kasvu, koska marginaalinen kasvu yleensä pienentää palvelutuotannon yksikkökustannuksia. Toisaalta, jos asukasluku supistuu,

palvelutuotanto ei kykene välittömästi sopeutumaan palvelutarpeen laskuun. Näin ollen asukasmäärän lasku aiheuttaa kasvavia marginaalikustannuksia palvelutuotannon sopeutumiskitkan vuoksi.

Sama asukasluvun kasvun tai supistumisen taloudellinen logiikka pätee myös kylätasolla. Sekä asukasluvun kasvu että lasku voi vaatia hillintää. Voimakkaimmin kehittyvien alueiden kasvun hallinta on palvelutuotannon mukana pysymisen ja investointien suunnittelun kannalta oleellista. Toisaalta merkittävien investointipäätösten jälkeen voidaan ajoittain pyrkiä alueen maksimaaliseen kasvuun. Supistuvien kyläalueiden kasvun tukeminen alueen vetovoiman puitteissa on tärkeää. Tämä on perusteltua palvelutuotannon yksikkökustannustenkin näkökulmasta. Laajenemisen suunnittelu ja koordinointi nostetaan keskeisempään rooliin yhdessä palveluja tuottavien hallintokuntien kanssa (tilastoihin ja ennusteisiin pohjautuva suunnitteluote).

Sosiaali- ja terveyspalveluiden organisoinnin ydinasioita osto-osaaminen ja yhteistyökyky

Sosiaali- ja terveyspalveluiden organisoituminen on uudistunut ja kunnan rooli on uudessa tilanteessa yhä useammin asiakkaan rooli. Tämä edellyttää palvelutuotannon näkökulmasta strategista tarkastelua ennen kaikkea JIK-liikelaitoksen (Jalasjärvi-Ilmajoki-Kurikka) sisällä asiakaskuntien lähtökohtia ymmärtäen. Keskeiseksi kysymykseksi muodostuu näin ollen kyky viestiä tarpeista ja tavoitteista sekä halutuista palveluista. Osto-osaamisesta ja kyvystä analysoida ja ennakoita sekä ilmaista tarpeet muodostuukin keskeinen menestystekijä Ilmajoen kunnan tulevaisuudessa. Ilmajoen kunnan yhteistyökykyinen suhde JIK-liikelaitokseen ja sen yhtymäkumppaneihin on niin ikään tae taloudellisesta ja vaikuttavasta toiminnasta merkittävien kuntalaista koskettavien palveluiden tuotannossa.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden sisällön ydinasioita ennaltaehkäisevyys, inhimilliset palvelut, inhimillinen elämänkaari

Palveluiden tilaajana tai tuottajana Ilmajoen kunnan tavoitteena ovat mahdollisimman ihmisläheiset ja inhimilliset palvelut kuntalaisen koko elämänkaaren ajan. Hyvien SoTe-palveluiden tunnusmerkkinä pidetään ongelmien ennaltaehkäisyä tai varhaista puuttumista orastaviin haasteisiin. Kotiin tarjottavien palveluiden suhteellista osuutta tulee kasvattaa. Tämä koskee sekä lapsiperheille että vanhuksille tarjottavia palveluita. Ikäihmisten palveluasumista tulee edistää. Toimitilayhteistyöllä voidaan parantaa hyödyllisten järjestöjen palvelutarjontaa. Kunnan palvelutarjonnan laajetessa mietitään myös palvelumaksujen osuuden kasvattamista rahoituksessa. Palvelupaletti pyritään mitoittamaan siten, että palvelut tukevat omaehtoista selviämistä kaikissa tilanteissa, joissa se suinkin on mahdollista. Tällainen toimintatapa on kuntalaisen kannalta parasta palvelua, koska se antaa mahdollisuuden virikkeelliseen elämään myös sairauden ja vanhuuden kohdatessa. Samalla saavutetaan taloudellisesti tehokas palvelutuotannon rakenne tilanteessa, jossa väestö ikääntyy ja asukasmäärät kasvavat.

Aluemallilla laadukasta päivähoitoa

Päivähoidossa siirrytään suunnitelmallisesti kohti ohjelmalliseen suunnitelmaan perustuvaa aluemallia. Mallissa eri päivähoitomuodot organisoidaan alueittain, jolloin työvoiman

hyödyntäminen yksiköiden välillä on joustavaa ja palvelu hyvää. Aluemallin johtaminen organisoidaan nykyisiä henkilöstöresursseja käyttäen.

Perhepäivähoitajien väheneminen edellyttää siirtymistä päiväkotipainotteiseen malliin. Siirtyminen tapahtuu määrätietoisesti, mutta kolmen päiväkodin investointitarpeet aikataulutetaan kuitenkin palvelutuotannon paineiden mukaisesti. Myös jatkumoa päivähoidon ja koulun välillä kehitetään entistä saumattomammaksi. Päämäärän saavuttamista edistetään siirtämällä päivähoito sivistystoimen alaisuuteen.

Yhteisöllinen koulutuskunta

Ilmajoki on merkittävä koulutuskunta. Toisen asteen ja amk-tason koulutuksen jatkuvuus on tärkeää myös tulevaisuudessa. Kuten päivähoitopalveluissa, myös muualla tulevaisuuden koulutoimessa pyritään niin sanottujen nivelvaiheiden tasokkaaseen hoitoon. Tällaisia nivelvaiheita on esimerkiksi peruskoulun päättymisen jälkeinen aika. Kouluterveydenhuollon ja oppilaanohjauksen pitää antaa eväät itsenäistymisen kynnyksellä olevalle nuorelle, jotta hän löytäisi oman tulevaisuutensa suunnan. Ohjausta pyritään tarjoamaan haastavissa tapauksissa myös peruskoulun jälkeen.

Nuorisotoimen ja liikuntatoimen ennaltaehkäisevän työn merkitys on keskeinen nuorten henkiselle ja fyysiselle hyvinvoinnille. Myös kolmannen sektorin toimijoilla on tärkeä rooli hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistäjinä. Vapaaehtoistyöhön perustuvien toimintojen arvostaminen ja tukeminen on keskeisessä roolissa, kun yhteisön hyvinvointia halutaan parantaa.

Kouluverkko: kouluissa vähintään 23 oppilasta, kun kuntatalous pysyy maakunnan keskiarvoissa – investointien keskiössä vähintään kolmiopettajaiset koulut

Ilmajoen kouluverkko on yksi maakunnan laajimmista ja tämä asettaa omat haasteensa opetuspalveluihin. Mikäli taloudelliset resurssit antavat myöten, Ilmajoen kunta haluaa kuitenkin pitää kiinni kouluverkkopäätöksestä. Päätöksen mukaan koulun säilyttämiselle asetettu oppilasraja on 23 oppilasta. Tulevaisuuden opetustyöhön liittyvänä tavoitteena ovat kuitenkin vähintään kolmiopettajaiset koulut.

Myös investoinnit koulukiinteistöjen ylläpitoon mietitään perusteellisesti ja päätöksiin sitoudutaan pitkäjännitteisesti. Tämä siksi, että miljoonien eurojen peruskorjausinvestointeja on syytä tehdä vain sellaisiin koulukiinteistöihin, joilla on täysin varma näkymä osana kouluverkkoa vähintään 20 vuoden aikajänteellä. Koulun lakkautuspäätös voi perustua siis myös turvallisuuskysymyksiin, jos turvallinen opetus ei ole enää mahdollista koulurakennuksen heikon teknisen kunnan vuoksi.

Kiinteistöjen ja rakennusten hallinta

Ilmajoella kunta pääsääntöisesti omistaa palvelutuotantoonsa liittyvät rakennukset. Poikkeuksena ovat selkeästi lyhytkestoisten ja nopeasti ilmenevien palvelutarpeiden täyttämiseen käytettävät tilat. Ilmajoella siirrytään sisäisiin vuokriin tilankäytön tehostamiseksi, kustannustietoisuuden lisäämiseksi ja mahdollisten ostopalvelujen hintavertailtavuuden parantamiseksi. Etenkin

vanhempia yrityskiinteistöjä pyritään tapauskohtaisesti harkiten myymään. Näin kerätään pääomia mahdolliseen myöhempään toimitilarakentamiseen. Uusien tilojen rakentamisen täytyy pohjautua jatkossa lunastusperiaatteeseen tai vastaavaan pääomia vuokraan sisällyttävään järjestelyyn.

Strategian seuranta ja jatkotyöskentely

Hallintokunnat sitoutuvat toteuttamaan strategiaa vuosittaisessa työskentelyssään. Strategian laadinnassa on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon hallintokuntien antamat evästyksensä sekä lausuntokierroksella tulleet kommentit. Tarkemmat mittarit toiminnalle asetetaan talousarvion laadinnan yhteydessä. Strategian toteutumista ja strategisten valintojen tarkistamista suoritetaan vähintään kahden vuoden välein tai tarpeen mukaan yhteisesti niin päätettäessä. Ensimmäisen kerran strategiavalintoja tarkastellaan kuitenkin uuden kunnanvaltuuston istuttua ensimmäisen vuotensa luottamustehtävässään eli vuoden 2010 alkupuolella.

Strategian toteutumista seurataan hallintokuntaakohtaisesti samalla, kun strategioita päivitetään valtuustotason tarkastelussa. Kuntastrategia ei voi kattaa hallintokuntaakohtaisia erityiskysymyksiä. Siksi jokaisen hallintokunnan tulee vuosien 2009 – 2010 aikana joko laatia hallinnonalakohtainen strategia tai kartoittaa jo olemassa olevien strategioiden päivitystarpeet.